

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

นายเกรียงชัย จันทร์เวช เกษม

006792

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๕๓

LEGAL MEASURES FOR THE PREVENTION AND SUPPRESSION OF HARMFUL HABIT
FORMING DRUGS

Mr. Kriengchai Chanvejkasem

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์   มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
โดย   นายเกรียงชัย จันทร์ เวช เกษม
ภาควิชา   นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ

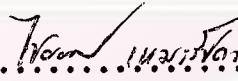

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....คณาจารย์.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไชวีไลกุล)

.....กรรมการ ทำหน้าที่แทน-
ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ประมุข สวัสดิคิมงคล)

พ.ล.จ.จ.
.....กรรมการ
(พลตำรวจตรีชวลิต ยอดมณี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ชื่อนิสิต   นายเกรียงชัย จันทร์เวช เกษม
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ
ภาควิชา   นิติศาสตร์
ปีการศึกษา   ๒๕๒๓

บทคัดย่อ

ปัญหา ยาเสพติด เป็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคอย่างร้ายแรงต่อการพัฒนาประเทศ
รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ จึงพยายามหาทางแก้ปัญหายาเสพติด ซึ่งต้องอาศัยความ
ร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศด้วย ประเทศไทยเป็น
ประเทศหนึ่งที่ประสบกับปัญหายาเสพติด เพราะประชาชนชาวไทยศึคยาเสพติด เป็น
จำนวนมาก

การมีกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดที่ดี เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการแก้
ปัญหายาเสพติด ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายและบุคคลที่เกี่ยวข้องทุก
คนในการแก้ปัญหายาเสพติดล้วนแต่ต้องกระทำกรภายในขอบข่ายของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
ทั้งสิ้น ประเทศไทยเริ่มมีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมฝิ่น ซึ่งเป็นยาเสพติดชนิด
แรกที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. ๑๕๐๓ ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมา
ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ก็มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมยาเสพติดเรื่อยมา หน่วย
งานที่มีหน้าที่ในการปราบปรามยาเสพติดที่สำคัญในอดีต คือคณะกรรมการปราบปราม
ยาเสพติดให้โทษ ในปัจจุบันหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดที่สำคัญ
มากได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมตำรวจและกรม
ศุลกากร

เมื่อมีผู้กระทำผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ตำรวจมีหน้าที่จับกุมตัวผู้
กระทำผิดและทำการสอบสวน พนักงานอัยการมีหน้าที่ฟ้องร้องผู้กระทำผิดต่อศาล
เมื่อศาลพิจารณาคดีพิพากษาแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของฝ่ายราชทัณฑ์ที่จะทำการควบคุมผู้ต้องขัง
พร้อมกับดำเนินการอบรมแก้ไขฟื้นฟูจิตใจให้ผู้ต้องขังกลับตนเป็นพลเมืองดี

ในปัจจุบันรัฐบาลมีมาตรการในการแก้ปัญหายาเสพติดอยู่ ๔ ประการคือ

- ๑. การป้องกัน หมายถึงการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่ประชาชน
เพื่อให้ประชาชนทราบถึงโทษของยาเสพติด จะได้หลีกเลี่ยงไม่เสพยาันั้น
- ๒. การปราบปราม หมายถึงการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ
กฎหมายยาเสพติด เพื่อนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมายโดยกระบวนการ
ยุติธรรม
- ๓. การบำบัดรักษา หมายถึง การทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด เพื่อ
ให้หายจากอาการติดยานั้น และทำการฟื้นฟูสุขภาพและสมรรถภาพด้วย
- ๔. การส่งเสริมการปลูกพืชทดแทน หมายถึงการส่งเสริมให้มีการปลูกพืช
ทดแทน เพื่อให้ประชาชนเลิกปลูกยาเสพติด

การแก้ปัญหายาเสพติดให้ได้ผลนั้น จะต้องดำเนินมาตรการทุกอย่างพร้อมๆ
กันไป จะกระทำมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งแต่เพียงประการเดียวมิได้

กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถนำไปใช้ในการ
การแก้ปัญหายาเสพติดอย่างได้ผล เพราะไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดรายใหญ่ซึ่ง เป็น
ต้นเหตุที่สำคัญของปัญหามาลงโทษตามกฎหมายได้ เนื่องจากขาดพยานหลักฐานที่จะ
พิสูจน์การกระทำของเขาว่าเป็นความผิด เพราะผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมักดำเนิน
งานในรูปขององค์กรอาชญากรรม กล่าวคือมีผู้ร่วมงานหลายคน และมีแผนการลับซับซ้อน
ดังนั้น ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของไทย
โดยอาศัยหลัก Conspiracy Law ซึ่งมีหลักอยู่ว่า บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปตกลงกัน

เพื่อที่จะกระทำการอันมีชอบด้วยกฎหมาย หรือตกลงกันที่จะกระทำการอันชอบด้วย
กฎหมาย แต่ด้วยวิธีการอันมีชอบด้วยกฎหมาย ก็มีความผิดแล้ว ซึ่งจะสามารถ
นำตัวผู้กระทำความผิดรายใหญ่ดังกล่าวมาลงโทษได้ นอกจากนั้น ควรเพิ่มอำนาจของ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และขยายขอบเขตการเพิ่มโทษผู้
กระทำความผิดที่ไม่เชิดหลาบ เพื่อให้การแก้นโยบายเสพติดดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
ซึ่งแนวทางการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว อาจเป็นที่มาของกฎหมายเกี่ยวกับ
ยาเสพติดที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในอนาคต อันจะเป็นประโยชน์อย่างใหญ่หลวงต่อการพัฒนา
ประเทศไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The present government measures for narcotics problem are based on four principles, they are :

- I. Prevention
- II. Suppression
- III. Rehabilitation
- IV. Promotion of crop replacement

It is obvious that the legal measures of Thai narcotics control are not adequate because the process of drug-convicts is Criminal Organizations, so the suggestion for this purpose is to use Conspiracy Law in solving this problem and also by increasing the power of Narcotics Control Commissions for the narcotics-convicts.

*****

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ ซึ่งประกอบด้วยรองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไชวี่ไลกุล คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ กรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประมุข สวัสดิ์มงคล กรรมการและพล.ต.ต. ชวลิต ยอกมณี กรรมการ

ในการค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนได้รับความอนุเคราะห์จากศาสตราจารย์ จิตติ คิงศกัณฑ์ ศาสตราจารย์ บัญญัติ สุชีวะ พล.ท.ประสิทธิ์ ใจชื่น อาจารย์จรัส เหมะจารุ อาจารย์ชูเชิด รักระบุตร พ.ต.อ.(พิเศษ) สมบัติ บุญลิขิต รองศาสตราจารย์นายแพทย์วิชัย โปษยะจินดา อาจารย์สมนึก รอดประเสริฐ อาจารย์ ดร.คณิต ณ นคร อาจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส อาจารย์จรัญ ภักดีชนานกุล อาจารย์เข็มชัย ชูติวงศ์ คุณสุรพล ไตรเวทย์ คุณฉัตรชัย ต้นศิริรัตนกุล และท่านที่มีได้ระบุนามในที่นี้อีกหลายท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ประมุข สวัสดิ์มงคล อาจารย์อัมพร จันทรวิจิตร และรองศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ ได้กรุณาตรวจวิทยานิพนธ์โดยตลอด จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงเป็นพิเศษ

งบประมาณการวิจัยส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จึงขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นอย่างสูง.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความหมายของการป้องกันยาเสพติด	๒
วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์นี้	๓
ขอบ เขตของวิทยานิพนธ์	๔
วิธีการวิจัย	๕
ประโยชน์ที่จะได้รับจากวิทยานิพนธ์	๕
๒ ความหมายของคำว่า "ยาเสพติด"	๖
ประเภทของยาเสพติด	๖๑
ลักษณะของยาเสพติด	๖๓
โทษของยาเสพติด	๖๖
สาเหตุแห่งการติดยาเสพติด	๖๗
๓ กฎหมายเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด	๖๘
วิวัฒนาการของกฎหมายเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด	
ในประเทศไทย	๖๘
- สมัยกรุงศรีอยุธยา	๖๙
- สมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๖๙
อัตราโทษเปรียบเทียบของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดใน	
- ปัจจุบัน	๗๔

บทที่ ๕

มาตรการพิเศษทางกฎหมายในการปราบปรามยาเสพติด	๘๒
คำพิพากษากฎีกาในเรื่องยาเสพติดที่น่าสนใจ	๘๐
กฎหมายเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดของต่างประเทศ	๘๖
— ญี่ปุ่น	๘๖
— ฮองกง	๘๘
— ฟิลิปปินส์	๑๐๐
— สิงคโปร์	๑๐๓
— อังกฤษ	๑๐๔
ระบบการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ	๑๐๕
๘ หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด	๑๓๒
ประวัติความเป็นมาของการปราบปรามยาเสพติดในประเทศไทย	๑๓๒
หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดที่สำคัญของไทย ในปัจจุบัน	๑๔๔
— สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)	๑๔๔
— สำนักงานศูนย์ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ กรมตำรวจ (ศปส.ตร.)	๑๕๐
— กองกำกับการ ๗ กองบังคับการกองปราบปราม กรมตำรวจ	๑๕๔
— หน่วยปราบปรามยาเสพติดให้โทษของกองบัญชาการ ตำรวจนครบาล กรมตำรวจ (นปส.น.)	๑๕๖
— ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษของกอง บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ศปส.บช.ตชค.)	๑๕๗

บท

— งานยาเสพติด ฝ่ายสืบสวน กองป้องกันและปราบปราม	
กรมศุลกากร	๑๕๘
— กรมสรรพสามิต	๑๖๒
— ศูนย์ประสานการตรวจคดีตายนยาเสพติดให้โทษของ	
กองทัพบก (ศปท.ทบ.)	๑๖๓
— กองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหาร	
และยา กระทรวงสาธารณสุข	๑๖๕
หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดของต่างประเทศ..	๑๖๗
— สหรัฐอเมริกา	๑๖๗
— สิงคโปร์	๑๗๑
๕ การดำเนินคดียาเสพติด	๑๗๒
การดำเนินคดียาเสพติดในประเทศไทย	๑๗๒
งานในหน้าที่ของตำรวจ	๑๗๒
งานในหน้าที่ของพนักงานอัยการ	๑๘๓
การดำเนินคดียาเสพติดในศาล	๑๘๔
งานฝ่ายราชทัณฑ์	๒๐๘
สถิติคดียาเสพติดทั่วราชอาณาจักรปี พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๒๑	๒๑๒
การดำเนินคดียาเสพติดในต่างประเทศ	๒๑๔
— สหรัฐอเมริกา	๒๑๔
— ฝรั่งเศส	๒๑๔
— ญี่ปุ่น	๒๑๖
๖ แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของไทย	๒๑๘
— Conspiracy Law	๒๑๘

บทที่

๑	— แนวทางการปรับปรุงพระราชบัญญัติ ฝืน พุทธศักราช ๒๕๓๒	๒๒๕
	— แนวทางการปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๕	๒๒๖
	— แนวทางการปรับปรุงพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๓	๒๓๒
๓	ขอสรุป	๒๓๔
	ขอเสนอแนะ	๒๔๓
	บรรณานุกรม	๒๕๑
	ประวัติผู้เขียน	๒๕๖

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย